

teatr polski bydgoszcz

KONFERENCJA
PROGRAMOWA
2021

2 marca 2021
Bydgoszcz

IDEA

**teatr polski
bydgoszcz**

NOWE WSPÓLNOTY / SOLIDARNOŚĆ

Czas, w którym się znaleźliśmy to czas na tworzenie szczególny. Teatr wciąż znajduje się w izolacji, wciąż jest niepewny formy i środków przekazu, jakim będzie musiał sprostać w nadchodzącym czasie. Wierzimy głęboko, że kryzys zawsze jest szansą nie przeszkodą, a zmiana może prowadzić w przyszłości do progresu. Z pewnością jest to czas, w którym teatr musi być instytucją solidarną i żywo odpowiadającą na potrzeby Widzów, twórców i pracowników.

Solidarność tę rozumiemy na wielu poziomach:

Teatr wydarza się w naszym przekonaniu w dialogu między jego twórcami, a widzami. Właśnie w SOLIDARNOŚCI jednych i drugich. Nie interesuje nas teatr, który stawia na hermetyczne poszukiwania twórcze, stawiające w centrum artystę i jego wizję, fakt jak ona komunikuje się z odbiorcą pozostawiając na dalszym planie. Z drugiej strony, nie interesuje nas teatr, który schlebia łatwym gustom publiczności, przedkładając marketingową „chwytność” czy medialną rozpoznawalność nad walory artystyczne. W swojej wizji teatru chcielibyśmy zmierzać w stronę środka. Dlatego w centrum naszego zainteresowania będzie dialog i komunikacja, a także realne włączenie społeczności lokalnej w działanie Teatru oraz budowanie solidarnych struktur pracowniczych, artystycznych i nade wszystko porozumienie z Widzem.

Okres pandemii COVID-19 uwidoczniał wiele mankamentów działania instytucji kultury. Uwypuklił potrzebę zmian i uwidoczniał kryzysowe rejony. Chcielibyśmy, żeby zarządzana przez nas instytucja wykazywała solidarność i troskę zarówno z pracownikami etatowymi, jak i zaproszonymi do współpracy artystami. Specjalnie używamy terminu „pracownicy kultury”, nie zaś „artyści”, gdyż teatr to ogromny zespół pracowników artystycznych, technicznych i administracyjnych.

Temat solidarności podejmujemy także w tematyce spektakli, które planujemy zrealizować w TPB w roku 2021. Hasłem przewodnim przyświecającym budowaniu czteroletniego programu artystycznego będą wspomniane już wyżej **NOWE WSPÓLNOTY**. To od nich wywodzić się będą kolejne tropy/hasła programowe jak: „Dobre życie”, „Tożsamości graniczne”, „Uwodzenie” czy „Uzdrowienie”. Są to hasła wywiedzione ze współczesnej humanistyki, debat społecznych i dyskursów filozoficznych. Chcielibyśmy, by to właśnie te wektory, te tropy były kierunkiem przy rozmowach z zaproszonymi artystami.

CZTERY KOLORY

Chcielibyśmy, by każdemu sezonowi przypisany był kolor (czerwony, niebieski, biały i żółty). Ta abstrakcyjna, apolityczna koncepcja prowadzi do mondrianowskiej teorii barw, a także, siłą rzeczy, do twórczości Krzysztofa Kieślowskiego – polskiego reżysera i scenarzysty filmowego. Rok 2021 to rok Kieślowskiego. W naszym odczuciu, to właśnie twórczość Kieślowskiego – łącząca w sobie opowieść z walorami estetycznymi, a także duże zaangażowanie społeczne – może stać się swoistym „punktem wyjścia” przy budowaniu programu artystycznego.

Rok 2021 to w Teatrze Polskim w Bydgoszczy kolor CZERWONY. Jest to reakcja na rodzące się coraz większe niepokoje społeczne, protesty, bunt kobiet, a także na lęki związane z pandemią. Czerwony to kolor rewolucji i zmiany. To wreszcie kolor kobiet, które przejmą artystyczne stery przy nadchodzących produkcjach.

ODZYSKIWANIE

Mamy poczucie, że w ostatnich latach polski teatr bardzo mocno skręcił w stronę jednorazowości i doraźności. Teksty dramatyczne tworzone są w trakcie prób do spektakli i przeważnie wystawiane tylko raz. W znaczący sposób może wpływać to na ich jakość oraz profilowanie pod estetykę reżysera i konkretnej produkcji teatralnej. Dramat, w naszej opinii, powinien być otwartym zaproszeniem do rozmowy i interpretacji. Mamy do czynienia z dominacją „mód i trendów” jeżeli chodzi o tematy i problemy podejmowane przez współczesnych polskich twórców teatralnych, co sprawia, że wiele ważnych kwestii dla kultury zostaje w dyskursie teatralnym pominiętych. Chcemy w ramach Festiwalu Prapremier zwrócić się do idei założycielskiej tej imprezy — poszukiwania nowych języków, form, idei i tematów obecnych w najnowszych tekstach dramatycznych. Chcemy odzyskiwać w ramach Festiwalu Prapremier teksty współczesne wystawione jednokrotnie, tematy, które są pomijane przez współczesnych twórców (dlatego m.in. planujemy prapremierę dramatu poświęconego zbrodni katyńskiej) oraz inne teksty kultury, które nie są obecne w dyskursie teatralnym (w tym aspekcie chcemy zainicjować powstanie tekstu dramatycznego inspirowanego scenariuszami i filmami dokumentalnymi Krzysztofa Kieślowskiego).

Jako że od wielu lat teatr polski zapatrzony był w teatr zachodni, zwłaszcza w teatr niemiecki, chcemy poszukać nowych inspiracji, zwracając się na Wschód. Odzyskiwać naszą tożsamość związaną z położeniem Polski w Europie. Aktualnie w teatrach naszych sąsiadów: Białorusi, Ukrainy, Łotwy, a także państw byłego „bloku

wschodniego” Gruzji, Armenii czy Serbii zachodzą bardzo ciekawe procesy zmian. Bycie w stałym, bliskim kontakcie z twórcami zagranicznymi jest ważnym czynnikiem rozwojowym dla polskich twórców. O ile początkiem rewolucyjnych zmian w polskim teatrze w latach 90. była dramaturgia zachodnia i idea postdramatyzmu, o tyle chcemy teraz szukać w innych przestrzeniach, zwracając się bardziej w kierunku konstrukcji niż dekonstrukcji. Wiele z mitów zostało już zdekonstruowanych, wydaje się, że ważnym zadaniem teatru dzisiaj jest tworzenie nowych opowieści i narracji poprzez nowe języki, tematy i estetyki.

PREMIERY

2021

**teatr polski
bydgoszcz**

TWARZĄ W TWARZ

koprodukcja z Teatrem Powszechnym w Warszawie

reżyseria Maja Kleczewska

dramaturgia Łukasz Chotkowski

scenariusz sceniczny Łukasz Chotkowski, Maja Kleczewska

scenografia Zbigniew Libera

kostiumy Konrad Parol

muzyka Cezary Duchnowski

reżyseria światła Piotr Pieczyński

producentka, asystentka reżyserki Michalina Żemła

asystentki reżyserki Olga Ciężkowska, Klaudia Kęska, Patrycja Wysokińska

inspicjentka Hanna Gruszczyńska

występują: Karolina Adamczyk, Aleksandra Bożek, Michał Jarmicki, Damian Kwiatkowski, Dagmara Mrowiec-Matuszak, Arkadiusz Pyć, Maria Robaszkiewicz, Piotr Stramowski, Julian Świeżewski, Małgorzata Witkowska

„Ingmar Bergman w swojej twórczości skupiał się na badaniu wnętrza psychiki człowieka w ekstremalnej sytuacji. Skupiał się na ludziach odizolowanych od świata zewnętrznego. Swoich bohaterów zamykał na „wyspie” - w relacjach rodzinnych, w państwach objętych stanem wyjątkowym.

Zamknięci w czterech ścianach poddajemy próbie nasze więzi. Widzimy jak pod lupą relacje, które nam umykały w natłoku innych spraw. Przymusowa konfrontacja z drugim i sobą samym prowadzi do wglądu? Do szaleństwa? Zobaczymy się „jak w Zwierciadle”? Czy będziemy mieć odwagę, żeby stanąć, ze sobą i ostatecznym twarzą w twarz?

Bergman jest Przewodnikiem po czasie „kwarantanny” - zamknięcia, izolacji, wglądu i konfrontacji. Przeprowadza nas przez proces przemiany. Intymny proces transformacji i przewartościowania. I śmierci.

Coraz mocniej dociera do nas, że nastał czas śmierci. Śmierci, której nie sposób pojąć, opłakać, zrozumieć. Czy chcemy tego, czy nie, śmierć potrzebuje reprezentacji, po to jest sztuka - film, teatr, literatura, malarstwo - żeby dzięki reprezentacji nie dopuścić do traumatycznego, nie wyrażonego zapisu lęku.

Artysta wciąż poszukuje języka na oswojenie nie oswajalnego. Sztuka wciąż stara się wyprzedzić rzeczywistość. To powinność Sztuki. Próbować.”

Maja Kleczewska, Łukasz Chotkowski

Premiera warszawska 19 marca 2021

Premiera bydgoska 27 marca 2021

MASZYNA

reżyseria Jagoda Szela

dramaturgia Marta Keil

reżyseria świateł Przemysław Brynkiewicz

scenografia Natalia Giza

kostiumy Maja Skrzypek

muzyka Teoniki Rozynek

inspicjent Adam Pakieła

występują: Sara Celler-Jeziarska, Michalina Rodak, Małgorzata Trofimiuk, Mirosław Guzowski, Damian Kwiatkowski, Jerzy Pożarowski

„Maszyna działa od dawna. Działa codziennie. Działa systemowo. Nie trzeba jej uruchamiać. Trzeba ją konserwować. Popsuta działa też wyśmienicie. Można się nią zachwycać. Można nie zwracać uwagi na jej działanie. Można się nią upajać. Słysząc ją, jak gra. Więc czemu bez przerwy wsłuchujesz się w nią z otwartymi ustami?”

Jagoda Szela

Premiera planowana jest na 29 kwietnia 2021.

ANTYGONA

scenariusz, reżyseria Klaudia Hartung-Wójciak

dramaturgia Iga Gańczarczyk

scenografia Barbara Hanicka

muzyka Piotr Peszat

kostiumy Hanka Podraza

reżyseria światła Jędrzej Jęćkowski

przygotowanie wokalne Bartosz Lisik

występują: Natasza Aleksandrowicz, Katarzyna Pawłowska Emilia Piech, Małgorzata Witkowska, Paweł Gilewski, Marian Jaskulski, Michał Surówka

*"ANTIGONE. Ach, if I come to give you, so cruel, my last goodbye
Ach, jeżeli przyjdę Ci dać, tak okrutne, moje ostatnie pożegnanie*

Antygona to atlas/katalog obrazów żałoby, publiczne uprawnianie opłakiwania w przestrzeni wydarzenia performatywnego. Biorąc za punkt wyjścia „Antygonę” Sofoklesa, będziemy poszukiwać strategii pożegnań rozszczelniających zastany porządek społeczny i kulturowy. Być może w momencie, gdy żałoba w przestrzeni publicznej staje się elementem polityk narodowych/konserwujących i wykluczających, odzyskiwanie historii żałoby - nienormatywnej, amoralnej, marginalnej, „słabej, ma szansę okazać się skuteczną strategią oporu i zmiany.”

Klaudia Hartung-Wójciak

Premiera planowana jest na 11 czerwca 2021.

KATYŃ. TEORIA BARW

reżyseria, scenografia, światło Wojciech Faruga

tekst i dramaturgia Julia Holewińska

muzyka Teoniki Rozynek

kostiumy Konrad Parol

choreografia Krystian Łysoń

występują*: Michalina Rodak, Małgorzata Trofimiuk, Paweł Gilewski, Jakub Ulewicz, Marcin Zawodziński

*Obsada ulegnie rozszerzeniu.

"Katyń. Teoria barw jest próbą odzyskania historii i zmierzenia się z pamięcią o jednym z najtragiczniejszych wydarzeń w dziejach Polski. Jest to opowieść o egzystencjalnym doświadczeniu więźniów osadzonych w obozach w Ostaszku, Starobielsku i Kozielsku.

Punktem wyjścia jest dla twórców życie i twórczość Józefa Czapskiego – polskiego malarza i pisarza, a także historie oficerów pomordowanych w Katyniu oparte na ich pamiętnikach i materiałach archiwalnych.

Jaki kolor ma historia? Czym jest kłamstwo katyńskie i na ilu płaszczyznach jest ono wciąż powielane? Czy w Katyniu zginęli wyłącznie heteroseksualni mężczyźni? Z czym mierzyły się kobiety osadzone w sowieckich obozach? Jak i czy artysta może opowiedzieć o doświadczeniu śmierci i ocalenia?

Katyń. Teoria barw jest swoistą paletą, na której kolejne kolory walczą ze sobą o prawdę, miejsce i wagę. Jeden kolor zamazuje drugi tworząc plamy, gubiąc perspektywę czy figuratywność. Nie ma jednego obrazu, tak jak nie ma jednej Historii."

Julia Holewińska, Wojciech Faruga

Premiera planowana jest na 17 września 2021.

MITOLOGIE

koprodukcja z STUDIO Teatrgaleria w Warszawie

reżyseria i scenariusz Michał Borczuch

scenografia i kostiumy Dorota Nawrot

muzyka Bartosz Dziadosz

reżyseria światła Jacqueline Sobiszewski

Pierwszy spektakl Michała Borczucha skierowany do młodej widowni (od 12 roku życia), spektakl powstanie przy współudziale grupy wychowanków Domu Dziecka w Szamocinie. Punktem wyjścia w pracy z młodymi będzie rozpoznawanie aktualności i skuteczności archetypów obecnych w mitach kultury europejskiej.

„To, że mitologia stanowi źródło archetypów przenikających z przeszłości w naszą teraźniejszość wydaje się rzeczą oczywistą. Mity greckie stały się częścią nie tylko, jak chcą moralisci, dziedzictwa kulturowego Europy ale też przeniknęły i wciąż kształtują popkulturę. W jakim stopniu są żywe? W jakim stopniu są w stanie wciąż uruchamiać w nas niczym nie skrępowaną wyobraźnię i odsłaniać przed nami zaskakujące pola edukacji?

Mity greckie zapisane są (też) w nowożytnej perspektywie psychiatrii, ponieważ stanowią zapis swoistych pierwszych psychologicznych procesów przemiany zachodzącej w człowieku. Z tej perspektyw chociażby mogą wydać się materiałem skomplikowanym. To „skomplikowanie” traktuję jako wartość wyjściowego materiału. W tym samym stopniu mogą być ekscytujące i atrakcyjne jako teatr dla młodzieży, co edukujące albo przynajmniej stawiające konkretne pytania i problemy dotyczące nie tylko dorosłych ale być może przede wszystkim młodych ludzi w dynamicznym okresie dojrzewania, przemiany właśnie. Projekt będzie o tyle wyjątkowy, ponieważ w tym przypadku twórcami będą też nastolatki. Łącząc w tym projekcie moje kilkuletnie doświadczenie pracy z dziećmi i młodzieżą z Domu Dziecka w Szamocinie (siedmioletni projekt współpracy zapoczątkowany w 2012 roku w ramach festiwalu Wielkopolska-Rewolucje to trzy spektakle teatralne i co roczne letnie warsztaty teatralno-filmowe), chciałbym rozwinąć tę współpracę tym razem w ramach sceny instytucjonalnej. Dzieci i młodzież z Szamocina to grupa społeczna ze względów ekonomicznych i obyczajowych funkcjonująca na peryferiach. Ich doświadczenia są często skrajnie odmienne od rówieśników z tradycyjnych domów i z dużych miast. Ale też właśnie przemiana i mit wydają się najlepszymi ramami do rozmowy z tą właśnie młodzieżą i dla innej, może bardziej mieszczańskiej młodzieży. Z jednej strony obserwuję u nich

doświadczenia, które ich rozwijają, błędy które popełniają, a z drugiej marzenia i wyobrażenia, które motywują ich często skrajnie emocjonalne działania. Dlatego właśnie oni i praca z nimi (praca profesjonalnych aktorów czy młodzieży z miasta) stanowią centralne założenie spektaklu. W ten sposób przewidywane cele edukacyjne Mitologii nie będą autorytarnie narzucone a kształtowane przez tych, których rówieśnicy będą odbiorcami spektaklu.”

Michał Borczuch

Premiera warszawska 18 września 2021

Premiera bydgoska 3 października 2021

CZERWONY K.

projekt realizowany w koprodukcji z Polskim Ośrodkiem Międzynarodowego Stowarzyszenia Teatrów dla Dzieci i Młodzieży ASSITEJ

reżyseria i choreografia Krystian Łysoń

dramaturgia, koncepcja edukacyjna Dorota Kowalkowska

pedagożka Karolina Sosińska

występują Marta Bury, Mirosław Guzowski, Damian Kwiatkowski, Dagmara Mrowiec-Matuszak, Katarzyna Pawłowska, Michalina Rodak, Marcin Zawodziński

W poszukiwaniu nowych form i estetyk Teatr Polski po raz kolejny sięga w stronę teatru tańca. Wielokrotny stypendysta Watermill Center debiutuje w Bydgoszczy jako reżyser i wraz z grupą aktorów i tancerzy sięgnie po klasyczną bajkę o Czerwonym Kapturku, by zbadać poprzez ciało i ruch potencjał jaki w niej drzemie. Nie będzie wilka, ale kapturków będzie siedmiu. Spektakl skierowany do młodzieży podejmuje tematykę dojrzewania i kształtującej się tożsamości, niejednokrotnie opowiadając z przymrużeniem oka i nie stroniąc od szalonego żywiołowego humoru. Spektakl będzie przeznaczony do eksploatacji w szkołach i będzie jednym z działań polegającym na rozpoznawaniu nowych przestrzeni działania Teatru Polskiego.

Premiera planowana jest na listopad 2021 w ramach 25. Międzynarodowego Festiwalu Teatrów dla Dzieci i Młodzieży KORCZAK DZISIAJ

KIEŚŁOWSKI.DOC

koprodukcja z Royal District Theatre w Tbilisi

reżyseria Data Tavadze

dramaturgia Davit Gabunia, Julia Holewińska

scenografia i kostiumy Anna Maria Kaczmarek

muzyka Nika Pasuri

występują: Sara Celler-Jezierska, Mirosław Guzowski, Paata Inauri, Kato Kalatozishvili, Nata Murvanidze, Emilia Piech, Giorgi Sharvashidze, Michał Surówka

"Film dokumentalny to film, który zajmuje się rzeczywistością istniejącą. Rzeczywistością, która nie została stworzona na potrzeby filmu. Ten film musi się do niej dostosować, nie może być odwrotnie - pisał Krzysztof Kieślowski w swojej pracy magisterskiej.

Rok 2021 jest rokiem Krzysztofa Kieślowskiego - jednego z najważniejszych polskich reżyserów i scenarzystów. Teatr polski i zagraniczny sięgał po jego scenariusze niejednokrotnie, biorąc jednak zazwyczaj na warsztat słynny *Dekalog*, *Trzy kolory* czy *Amatora*. Punktem wyjścia dla artystów gruzińskich i polskich staną się dokumenty Kieślowskiego. Kim jest dziś robotnik? Co dziś oznacza pierwsza miłość? Jak wyglądają 24 godziny z życia szpitala? Jak dziś w Gruzji i w Polsce brzmiałyby odpowiedzi na pytania: *Kim jesteś? Czego byś chciał? Co jest dla ciebie najważniejsze?*

Julia Holewińska

Premiera jest planowana na grudzień 2021 w Royal District Theatre w Tbilisi.

FESTIWAL
PRAPREMIER

**teatr polski
bydgoszcz**

IDEA FESTIWALU

Centralną ideą i hasłem organizującym przyszłoroczną edycję Festiwalu Prapremier będzie „odzyskiwanie”. Mamy poczucie, że w ostatnich latach polski teatr bardzo mocno skręcił w stronę jednorazowości i doraźności. Teksty dramatyczne tworzone są w trakcie prób do spektakli i przeważnie wystawiane tylko raz. W znaczący sposób może wpływać to na ich jakość oraz profilowanie pod estetykę reżysera i konkretnej produkcji teatralnej. Dramat, w naszej opinii, powinien być otwartym zaproszeniem do rozmowy i interpretacji. Mamy do czynienia z dominacją „mód i trendów” jeżeli chodzi o tematy i problemy podejmowane przez współczesnych polskich twórców teatralnych, co sprawia, że wiele ważnych kwestii dla kultury zostaje w dyskursie teatralnym pominiętych. Chcemy w ramach Festiwalu Prapremier zwrócić się do idei założycielskiej tej imprezy — poszukiwania nowych języków, form, idei i tematów obecnych w najnowszych tekstach dramatycznych. Chcemy odzyskiwać w ramach Festiwalu Prapremier teksty współczesne wystawione jednokrotnie, tematy, które są pomijane przez współczesnych twórców (dlatego m.in. planujemy prapremierę dramatu poświęconego zbrodni katyńskiej) oraz inne teksty kultury, które nie są obecne w dyskursie teatralnym (w tym aspekcie chcemy zainicjować powstanie tekstu dramatycznego inspirowanego scenariuszami i filmami dokumentalnymi Krzysztofa Kieślowskiego).

Jako że od wielu lat teatr polski zapatrzony był w teatr zachodni, zwłaszcza w teatr niemiecki, chcemy poszukać nowych inspiracji, zwracając się na Wschód. Odzyskiwać naszą tożsamość związaną z położeniem Polski w Europie. Aktualnie w teatrach naszych sąsiadów: Białorusi, Ukrainy, Łotwy, a także państw byłego „bloku wschodniego” Gruzji, Armenii czy Serbii zachodzą bardzo ciekawe procesy zmian. Bycie w stałym, bliskim kontakcie z twórcami zagranicznymi jest ważnym czynnikiem rozwojowym dla polskich twórców. O ile początkiem rewolucyjnych zmian w polskim teatrze w latach 90. była dramaturgia zachodnia i idea postdramatyzmu, o tyle chcemy teraz szukać w innych przestrzeniach, zwracając się bardziej w kierunku konstrukcji niż dekonstrukcji. Wiele z mitów zostało już zdekonstruowanych, wydaje się, że ważnym zadaniem teatru dzisiaj jest tworzenie nowych opowieści i narracji poprzez nowe języki, tematy i estetyki.

W ramach tegorocznej edycji planujemy utworzenie corocznej NAGRODY DRAMATURGICZNEJ MIASTA BYDGOSZCZY dla autorów z Europy Środkowo-Wschodniej. Teksty zgłaszane w ramach otwartego naboru będą oceniane przez specjalnie utworzoną Kapitułę, laureatami nagrody mogą zostać twórcy polscy i zagraniczni.

Program festiwalu będzie składał się z części rezydencyjnej, prezentacyjnej oraz debaty finałowej.

Podczas rezydencji, powiązanej z NAGRODĄ DRAMATURGICZNĄ, autorzy i autorki tekstów finałowych będą mieli okazję wspólnie z polskimi reżyserami i reżyserkami pracować nad szkicem scenicznym prezentującym jeden finałowych tekstów.

W części prezentacyjnej będą przedstawione SZKICE SCENICZNE, będące wynikiem rezydencji, a także SPEKTAKLE TEATRALNE Z POLSKI I ZAGRANICY, PRAPREMIERA NOWEGO POLSKIEGO DRAMATU, CZYTANIE NOWOŚCI WYDAWNICZYCH.

Ważną częścią festiwalu będzie również DEBATA FINAŁOWA, do udziału w której zaprosimy przedstawicieli Kapituły oraz reprezentantów najważniejszych festiwali i konkursów dramaturgicznych ze Wschodu, a także SPOTKANIA TWÓRCÓW Z WIDZAMI, które będą odbywać się po wszystkich wydarzeniach prezentacyjnych w ramach festiwalu.

AURORA. NAGRODA DRAMATURGICZNA MIASTA BYDGOSZCZY*

W ostatnich edycjach Festiwalu porzucona została konkursowa formuła Festiwalu Prapremier. Chcemy wrócić do niej w nowej formule. Pragniemy w ramach Festiwalu Prapremier stworzyć Nagrodę Dramaturgiczną Miasta Bydgoszczy i przyznawać ją rokrocznie. Nagrodą ma być uhonorowany tekst dramatyczny, jej laureatami mogą być twórcy polscy i zagraniczni. Bardzo zależy nam na międzynarodowym charakterze NDMB, gdyż mamy poczucie, że wszystkie konkursy dramaturgiczne w Polsce skierowane są do dramatopisarek i dramatopisarzy polskich.

W lutym został ogłoszony open call skierowany do twórców i twórczyń z Polski oraz regionu Europy Środkowo-Wschodniej, Kaukazu i Bałkanów. Za granicą jest on udostępniany przez zagraniczne instytucje partnerskie — ArtCorporation (Białoruś), Royal District Theatre (Gruzja), Writers House of Georgia (Gruzja), New Drama Festival (Gruzja), Jam Factory Art Center (Ukraina) oraz organizację członkowskie European network for drama in translation. Teksty na konkurs można nadsyłać w trzech językach: po polsku, angielsku i rosyjsku. Pierwsza selekcja tekstów będzie prowadzona przez Jury NDMB w składzie: Davit Gabunia, Julia Holewińska, Agnieszka Lubomira Piotrowska. Jury NDMB wybierze pięć tekstów, które trafią do finału i będą oceniane przez Kapitułę NDMB. W skład kapituły wejdą członkowie Jury NDMB oraz inne wybitne postaci światowej literatury. W tym roku rozpoczęliśmy już rozmowy z białoruską noblistką Swietłaną Aleksijewicz (która ma zostać przewodniczącą kapituły) oraz z uznanym litewskim pisarzem i dramaturgiem mówiącym po polsku Mariusem Ivaškevičiusem. Aurora jest nagrodą finansową, wynoszącą pięćdziesiąt tysięcy złotych.

***Więcej informacji nt. Aurory. Nagrody Dramaturgicznej Miasta Bydgoszczy na str. 23-24.**

REZYDENCJE TWÓRCÓW I TWÓRCZYŃ POLSKICH I ZAGRANICZNYCH

W związku z kryzysem dużych międzynarodowych festiwali teatralnych w Polsce, jaki obserwujemy w ostatnich latach, wymiana kulturalna między twórcami polskimi i zagranicznymi została również znacząco ograniczona. Spodziewane w związku z pandemią COVID-19 ograniczenia w działalności teatrów i cięcia budżetowe będą sprawiały, że liczba nowych produkcji teatralnych będzie maleć, a teatry, chcąc unikać ryzyka, będą powierzać nowe przedstawienia teatralne twórcom utytułowanym gwarantującym małe ryzyko artystyczne. W naszej opinii ważne w tym momencie jest stymulowanie rozwoju polskiego teatru i dawanie jego twórcom i twórczyniom przestrzeni do pracy artystycznej. Dlatego też planujemy w ramach Festiwalu Prapremier uruchomienie działalności rezydencyjnej związanej z Nagrodą Dramaturgiczną Miasta Bydgoszczy. Chcemy, by autorzy i autorki tekstów finałowych spotkali się z młodymi polskimi reżyserami i reżyserkami i przez dwa tygodnie pracowali nad szkicem scenicznym prezentującym jeden finałowych tekstów. Ma to być laboratoryjna okazja do sprawdzenia scenicznego potencjału dramatu, a także do wprowadzenia korekt przez jego autora lub autorkę.

Przy realizacji rezydencji planujemy zaprosić do współpracy następujące reżyserki i reżyserów: Jędrzej Piaskowski, Klaudia Hartung-Wójciak, Maciej Podstawny, Radosław Rychcik, Alina Moś-Kerger.

PREZENTACJA SPEKTAKLI TEATRALNYCH Z POLSKI I ZAGRANICY

Ze względu na remont dużej sceny Teatru Polskiego w Bydgoszczy i w trosce o ekonomiczne gospodarowanie funduszami publicznymi chcemy zmniejszyć liczbę prezentowanych spektakli i nie ponosić nadmiernych kosztów związanych z wynajmem i adaptacją przestrzeni. W planach mamy prezentację dwóch spektakli zagranicznych i jednego polskiego oraz dodatkowo pokazy dwóch streamingów lub nagrań spektakli w przestrzeni kinowej. Ze względu na bardzo trudny rok w kulturze niemożliwe jest w tej chwili podanie kompletnej listy spektakli. Rozważamy prezentację następujących tytułów:

„Powrót Tamary”, Studio Teatr Galeria w Warszawie, tekst: Michał Buszewicz, reżyseria: Cezary Tomaszewski; „Jedermann (Stirbt)” Deutsches Theater Berlin, tekst: Ferdinand Schmalz, reżyseria: Data Tavadze; „Tutejsi”, Niezależna Grupa Teatralna Kupałowcy (były zespół Teatru Narodowego im. Janki Kupały w Mińsku poddany represjom po wyborach na Białorusi w sierpniu 2020), tekst: Janka Kupała, reżyseria: Roman Padaliaka.

PRAPREMIERA NOWEGO POLSKIEGO DRAMATU

W ramach Festiwalu Prapremier planujemy prapremierę dramatu "Katyń. Teoria Barw" autorstwa Julii Holewińskiej, wyróżnionego w konkursie "Pod pretekstem", organizowanym przez ZAiKS i opublikowanego w miesięczniku "Dialog" (grudzień 2020). Spektakl zostanie specjalnie przygotowany na tę okazję przez zespół Teatru Polskiego w Bydgoszczy.

PREZENTACJA SZKICÓW SCENICZNYCH

5 tekstów finałowych Aurory - Nagrody Dramaturgicznej Miasta Bydgoszczy zostanie zaprezentowanych dwukrotnie w postaci szkiców scenicznych, wypracowanych w trakcie działań rezydencyjnych. Szkice prezentowane będą w różnych przestrzeniach Bydgoszczy, należących do instytucji partnerskich: muzeach, przestrzeniach postindustrialnych, galeriach i innych. Ze względu na możliwe ograniczenia w ilości widzów, każde z wydarzeń zostanie zaprezentowane dwukrotnie, tak by dotrzeć do jak największej ilości odbiorców. Po każdej prezentacji odbędzie się rozmowa widzów z twórcami.

SPOTKANIA TWÓRCÓW Z WIDZAMI

Spotkania z widzami będą się odbywać po wszystkich spektaklach prezentowanych w ramach Festiwalu Prapremier, po premierze wydawnictwa "Odzyskane Teksty. Antologia dramatów stworzonych dla Teatru Polskiego w Bydgoszczy" oraz po wszystkich prezentacjach tekstów finałowych. Spotkania prowadzone będą przez Julię Holewińską i Wojciech Farugę i będą realizowane w przestrzeniach, w których prezentowane są wydarzenia Festiwalu Prapremier.

CZYTANIA TERENOWE*

Teatr i dramat zawsze mocno związane są ze współczesną literaturą, dlatego też w ramach strategii poszukiwania nowych tekstów, tematów i języków chcemy w ramach Festiwalu Prapremier zwrócić się także ku nowościom wydawniczym. Począwszy od 2021 roku, chcemy współpracować rocznie z jednym wiodącym polskim wydawnictwem i prezentować jego publikacje w formie czytań. Chcemy, by w 2021 roku było to wydawnictwo Karakter. Planujemy realizację 6 czytań skoncentrowanych wokół 6 tematów: architektury, urbanistyki, domu, dizajnu, wykluczenia i nadziei. Tematy te wywiedzione są z serii literackich Wydawnictwa. Czytania będą miały innowacyjną formułę spacerów. Ich uczestnicy, wyposażeni w specjalne zestawy typu "audioguide",

będą pokonywać wyznaczoną trasę i odsłuchiwać nagranych przez aktorów Teatru Polskiego fragmentów książek. Chcemy, by miasto stanowiło naturalną i odpowiednio dobraną "scenografię" do wybranych fragmentów. Działanie to ma być elementem promocji czytelnictwa.

Kuratorka projektu czytań: Dorota Kowalkowska.

*Realizacja działania uzależniona jest od pozytywnej informacji na temat pozyskania środków z programów Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w 2021 r..

ODZYSKANE MIASTO - cykl wydarzeń wizualno-performatywnych towarzyszących Festiwalowi Prapremier*

„Odzyskiwanie miasta. Wydarzenia artystyczne w przestrzeni publicznej. Bydgoszcz 2021" to pierwsza edycja projektu z zakresu sztuk wizualnych. Projekt zakłada realizację 10 wydarzeń artystycznych w przestrzeni miejskiej (instalacje, wystawy, performance). Będą to działania artystyczne zadedykowane miastu, instalacje site-specific związane z Bydgoszczą i wynikające z wielowątkowej i bogatej historii miasta. Ideą wydarzeń jest ukazanie procesu odzyskiwania historii i przestrzeni miejskiej poprzez sztukę współczesną, a także integracja teatru ze sztukami wizualnymi. Dzięki tym wydarzeniom zostanie wzbogacona wiedza mieszkańców Bydgoszczy z zakresu sztuki współczesnej i historii miasta.

*Realizacja działania uzależniona jest od pozytywnej informacji na temat pozyskania środków z programów Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w 2021 r..

PREZENTACJA NOWEGO SCENARIUSZA OPARTEGO NA TWÓRCZOŚCI DOKUMENTALNEJ KRZYSZTOFA KIEŚŁOWSKIEGO

Rok 2021 został ogłoszony "Rokiem Kieślowskiego" dlatego też chcielibyśmy, by działania Festiwalu Prapremier nawiązywały do postaci tego wybitnego artysty. Uznany gruziński dramaturg Davit Gabunia przygotowuje scenariusz, inspirowany trzema filmami dokumentalnymi Krzysztofa Kieślowskiego: "Robotnicy 1971 - nic o nas bez nas", "Fabryka" i "Siedem kobiet w różnym wieku". Będzie to kolejna praca Davita Gabuni inspirowana twórczością Kieślowskiego. W 2019 roku przygotował on adaptację scenariuszy cyklu filmowego "Dekalog" wystawioną w tym samym roku w Royal District Theatre w Tbilisi. Poprzez realizację tego działania chcemy umacniać recepcję dorobku Krzysztofa Kieślowskiego na świecie, akcentując jego aktualność i podkreślając, że może on być ważną inspiracją dla kolejnych pokoleń twórców. W naszej ocenie Krzysztof Kieślowski jest jednym z najlepszych ambasadorów polskiej kultury na świecie, więc jego

obecność na Festiwalu Prapremier jest nieodzowna. Czytanie zostanie wyreżyserowane przez wiodącego gruzińskiego reżysera młodego pokolenia — Datę Tavadzę. W czytaniu wystąpią aktorzy Teatru Polskiego W Bydgoszczy, będzie ono realizowane w Galerii Miejskiej bwa w Bydgoszczy.

DEBATA FINAŁOWA

W ramach nowej formuły Festiwalu Prapremier jako podsumowanie chcielibyśmy zorganizować debatę i zaprosić do udziału w niej przedstawicieli kapituły oraz reprezentantów najważniejszych festiwali i konkursów dramaturgicznych Europy Wschodniej. W ramach panelu chcielibyśmy porozmawiać o kondycji współczesnego dramatu, skonfrontować różne punkty widzenia i poznać doświadczenia dotyczące stymulowania rozwoju dramatu zebrane przez organizatorów podobnych imprez w Europie. W ramach debaty ogłoszony zostanie laureat lub laureatka Nagrody Dramaturgicznej Miasta Bydgoszczy. Uroczystość będzie transmitowana wraz z tłumaczeniem na język polski.

AURORA.

NAGRODA DRAMATURGICZNA
MIASTA BYDGOSZCZY

**teatr polski
bydgoszcz**

Festiwal Prapremier organizowany od 20 lat przez Teatr Polski im. Hieronima Konieczki w Bydgoszczy pragnie wrócić do swoich korzeni i skupić się na nowych tekstach dramatycznych wyznaczających kierunki rozwoju współczesnego teatru. W obrębie nowych tekstów dramatycznych chcemy poszukiwać nowego języka i nowych form teatru. Wierzimy, że dziś, po 30 latach od zmiany ustrojowej, Polska może stać się swoistym centrum współczesnego dramatu i teatru, dlatego właśnie powołujemy międzynarodową nagrodę dramaturgiczną - "AURORA - Nagroda Dramaturgiczna Miasta Bydgoszczy" przyznawaną za wybitny dramat współczesny. Aurora to z jednej strony symbol zorzy polarnej, świtu i odnowy, z drugiej zaś to symbol rewolucji - idee bliskie Teatrowi Polskiemu.

W przeciągu ostatnich dwudziestu lat polski teatr zapatrzony był na teatr zachodni - inspirując się jego estetykami, tematami i tekstami, jednocześnie pomijając swoje korzenie i szukanie inspiracji w regionie. W nowej formule Festiwalu Prapremier pragniemy zwrócić swoje zainteresowanie w drugą stronę - na wschód, gdzie teatralnie, ale i społecznie i politycznie dzieje się obecnie wyjątkowo dużo. „Wschód” rozumiemy tu w dwojnasób – terytorialnie i geopolitycznie, ale także jako początek, odnowę, powołanie do życia. Wschód to ferment, przenikanie się kultur, religii, systemów politycznych. Wschód to wreszcie tygiel, w którym kotłują się ze sobą narodowe racje, tradycje, często wzajemnie wykluczające się idee, to wreszcie miejsce, gdzie pytania o kondycję człowieka, narodowość, przynależność, prawdę historyczną i społeczną są wciąż żywe i stają się tematem dla twórców teatralnych, w szczególności zaś dla dramatopisarek i dramatopisarzy.

Do wzięcia udziału w konkursie zapraszamy Autorów i Autorki z następujących krajów: Polska, Rosja, Ukraina, Białoruś, Litwa, Łotwa, Estonia, Finlandia, Gruzja, Armenia, Węgry, Czechy, Słowacja, Albania, Chorwacja, Serbia, Bośnia i Hercegowina, Mołdawia, Rumunia, Macedonia, Słowenia, Bułgaria, Czarnogóra, Kosowo, Kazachstan, Kirgistan, Tadżykistan, Uzbekistan, Azerbejdżan, Turkmenistan. Autorzy i Autorki będą mogli wysyłać tekst w języku polskim, rosyjskim bądź angielskim.

W pierwszym etapie konkursu trzyosobowe jury w składzie Davit Gabunia (uznany pisarz i dramatopisarz gruziński), Julia Holewińska (dramatopisarka polska, wicedyrektorka Teatru Polskiego w Bydgoszczy) i Agnieszka Lubomira Piotrowska (tłumaczka dramatów z języka rosyjskiego, członkini Zarządu sekcji C Stowarzyszenia Autorów ZAiKS) wybiorą pięć finałowych tekstów, które zostaną zaprezentowane w formie szkiców scenicznych w trakcie Festiwalu Prapremier. Pięcioosobowa Kapituła w składzie: Swiatłana Aleksijewicz (pisarka białoruska, Laureatka Nagrody Nobla), Davit Gabunia, Julia Holewinska, Marius Ivaskevicius (wybitny dramatopisarz litewski), Agnieszka Lubomira Piotrowska wybierze zwycięski tekst i przyzna AURORĘ - Nagrodę Dramaturgiczną Miasta Bydgoszczy w wysokości 50.000 zł.

Termin przesyłania tekstów dramatycznych: do dnia 15 kwietnia 2021 roku.

POZOSTAŁE
DZIAŁANIA
PROGRAMOWE
2021

**teatr polski
bydgoszcz**

TEATR W ODSŁUCHU. ODZYSKANE PRZEDSTAWIENIA

Cykl słuchowisk przygotowanych przez aktorów Teatru Polskiego w Bydgoszczy. Słuchowiska oparte o powstałe w TPB w latach 2007-2020 archiwalne spektakle. Słuchacze będą mieli okazję powrócić do ulubionych tytułów lub usłyszeć je po raz pierwszy. W cyklu usłyszymy m.in. „Trędowatą. Melodramat”, „Wiśniowy sad”, „Płatonowa” czy „Opowieści zimowe”.

PRACOWNIA. PROGRAM ROZWOJU DEBIUTUJĄCYCH TWÓRCÓW TEATRALNYCH*

Cykl działań edukacyjnych dla studentów trzeciego i czwartego roku reżyserii. Program prowadzony przez Małgorzatę Wdowik zakłada wsparcie wchodzących na rynek młodych twórców. Przez rok pięcioro artystów pod okiem wybranych przez siebie tutorów będzie szkoliło swój warsztat reżyserski. TPB zapewni im opiekę artystyczną, umożliwi spotkania z artystami wizualnymi, dramaturgami, psychologami, producentami, choreografami etc, a także użyczy swoich przestrzeni i przede wszystkim umożliwi pracę z zespołem aktorskim. Efektem rocznych spotkań będzie wyprodukowanie teasera, który młody reżyser będzie mógł w przyszłości pokazać dyrektorom teatrów. Program ten wraz z powołanym przez Instytut Teatralny „Funduszem na start” umożliwi także niektórym ze studentów realizację spektaklu dyplomowego.

ODZYSKANE TEKSTY. ANTOLOGIA DRAMATÓW*

Wydanie antologii tekstów powstałych dla TPB w latach 2007-2020. W skład antologii wejdą sztuki napisane przez najciekawszych polskich dramatopisarzy za dyrekcji Pawła Łysaka i Pawła Sztarbowskiego, Pawła Wodzińskiego i Bartosza Frąckowiaka, a także Łukasza Gajdzisa. Antologia ma na celu „przedłużenie” scenicznego życia tekstów, a także zarchiwizowanie, udokumentowanie ważnego dla TPB twórczego czasu.

UNIwersytet IM. POLI NEGRI W BYDGOSZCZY*

Uniwersytet Widzów TPB im. Poli Negri to pierwszy w Teatrze Polskim w Bydgoszczy i pierwszy w mieście projekt międzypokoleniowego uniwersytetu ludowego, poświęcony edukacji teatralnej, skierowany do osób powyżej 16. roku życia - uczniów, studentów, dorosłych, a także osób w wieku średnim i starszych. Od października 2021 do czerwca 2022 Teatr zamieni się w dostępną "placówkę naukową" i zaprosi uczestników do wspólnego poznawania teatru. Uczestnicy projektu zobaczą zaplanowane

w 4 sesjach tematycznych: spektakle (4 premiery + 8 spektakli tematycznych), wezmą udział w 4 wykładach, 4 laboratoriach, w praktykach i warsztatach prowadzonych przez uznanych artystów, rzemieślników i badaczy teatru, a także literatury i myśli społecznej; uczestnicy zakończą udział w projekcie przygotowaniem pracy dyplomowej. Projekt służy upowszechnianiu idei świadomego uczestnictwa dorosłych w kulturze teatralnej i budowaniu różnorodnej społeczności widzów Teatru Polskiego w Bydgoszczy.

Kuratorką projektu jest Dorota Kowalkowska.

CYFROWE ARCHIWUM SPEKTAKLU*

Projekt „Cyfrowe archiwum spektakli” przewiduje opracowanie, zdigitalizowanie i udostępnienie zasobów dotyczących 6 archiwalnych spektakli wyprodukowanych w Teatrze Polskim w Bydgoszczy w latach 2007-2015. W skład zasobów wchodzi scenariusze, fotografie, egzemplarze reżyserskie, projekty scenografii i kostiumów, słuchowiska, programy i druki teatralne, plakaty i materiały audio i wideo. W ramach projektu planujemy stworzyć platformę internetową, która przyjmie formę weblera – działania na styku filmu, interaktywnej galerii sztuki, słuchowiska, muzeum i gry komputerowej. Wśród wybranych zbiorów znajdują się spektakle oparte na dziełach wybitnych dramatopisarzy XIX i XX wieku, takich jak: Stanisław Wyspiański, Anton Czechow, Stanisław Ignacy Witkiewicz, Witold Gombrowicz, Frank Wenekind. Celem projektu jest umożliwienie powszechnego dostępu do zasobów archiwum literackiego Teatru Polskiego w kontekście spektakli wycofanych z repertuaru i niemożliwych do wznowienia.

*Realizacja powyższych działań programowych uzależniona jest od pozytywnej informacji na temat pozyskania środków z programów Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w 2021 r..